

Lat, N15

RADA GMINY
w Mircu
27-220 Mirzec, tel. 71-30-33
woj. świętokrzyskie

Uchwała Nr XLVII/299/2014
Rady Gminy w Mircu
z dnia 27 sierpnia 2014 roku

w sprawie: zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Gadka na lata 2014-2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) oraz § 10 ust. 2 pkt. 2 lit. b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznania pomocy finansowej w ramach „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (tj. Dz. U. z 2013 r. poz.501 ze zm.) w związku z uchwałą Nr 1/ZW/2014 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Gadka z dnia 16.06.2014 r. w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Gadka na lata 2014-2021.

Rada Gminy w Mircu uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Gadka na lata 2014-2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mirzec.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Mircu

Mirosław Seweryn

Uzasadnienie

Zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (tj. Dz. U.z 2013 r. poz.501 ze zm.) do wniosku o przyznanie pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 dołącza się :

- 1) plan odnowy miejscowości, zawierający w szczególności:
 - a) charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja,
 - b) inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości,
 - c) ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja,
 - d) opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji;
- 2) uchwałę:

- a) zebrania wiejskiego
- b) rady gminy w sprawie zatwierdzenia planu odnowy miejscowości.

Niniejsza uchwała stanowi jeden z wymaganych załączników do wniosku składanego w ŚBRR w Kielcach w odpowiedzi na konkurs ogłoszony przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego i jest odpowiedzią na wytyczne Rozporządzenia MR i RW. Celem głównym Planu Odnowy Miejscowości jest przedstawienie koncepcji zmierzających do zrównoważonego rozwoju wsi, wyrównywania dysproporcji terenów zagrożonych marginalizacją, stworzenie spójności społeczno-przestrzennej, przy wykorzystaniu potencjału wsi. Wszystko to służy poprawie kluczowych obszarów życia wsi za sprawą działań procesu odnowy. Kompleksowość Planu stwarza możliwości na ubieganie się o zewnętrzną pomoc finansową na realizację zapisanych przedsięwzięć, gdzie w/w dokument stanie się dostatecznie dobrym załącznikiem. Plan ten został zatwierdzony uchwałą Nr 1/ZW/2014 Zebrania Wiejskiego sołectwa Gadka z dnia 16 czerwca 2014 r.

Biorąc pod uwagę powyższe podjęcie uchwały przez Radę Gminy w Mircu jest uzasadnione.

Sekretarz Gminy

mgr Marta Ziomek

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

NA LATA 2014-2021

**Gmina Mirzec
Powiat Starachowicki
Województwo Świętokrzyskie**

GADKA 2014

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Spis treści	3
Wstęp.....	5
1. Charakterystyka miejscowości Gadka	5
1.1 Położenie geograficzne.....	6
1.2 Przynależność administracyjna	6
1.3 Powierzchnia	6
1.4 Liczba ludności	7
1.5 Rys historyczny i teraźniejszość	11
1.6 Przestrzenna struktura miejscowości	11
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Gadka.....	11
2.1 Zasoby przyrodnicze	12
2.2 Dziedzictwo kulturowe	14
2.3 Obiekty i tereny.....	15
2.4 Infrastruktura społeczna	18
2.5 Infrastruktura techniczna.....	20
2.6 Gospodarka i rolnictwo	21
2.7 Kapitał społeczny i ludzki	24
2.8 Identyfikacja zasobów oparta na ankiecie wśród wybranej części lokalnej społeczności.....	26
3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Gadka	26
3.1 Mocne strony	27
3.2 Słabe strony	27
3.3 Szanse.....	28
3.4 Zagrożenia.....	28
4. Misja, wizja i cele strategiczne Planu Odnowy Miejscowości.....	28
5. Zgodność Planu Odnowy Miejscowości Gadka ze strategiami i planami rozwoju wyższego	30
rzędu.....	30
6. Opis planowanych zadań i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną	30
7. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb	33
mieszkańców.....	35
8. Monitoring i ewaluacja.....	35
9. Zakończenie.....	36

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości (POM) jest jednym z dokumentów, w którym dokonano diagnozy stanu obecnego. Ma on charakter lokalny i obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości. Bezpośrednim powodem stworzenia Planu Odnowy Miejscowości jest chęć efektywnego pozyskiwania funduszy. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013” Działanie „Odnowa i rozwój wsi” oraz innych dostępnych w planowanym okresie programowania. Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój, odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zaspokojenie ich potrzeb społecznych i kulturalnych oraz promowanie miejsca zamieszkania. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności lokalnej oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności miejscowości. W ramach działania pomocą finansową mogą być objęte projekty dotyczące:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
6. kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

POM jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Takie sformułowanie pozwala na pewną swobodę jeżeli chodzi o możliwość dopisywania nowych działań, a także zmienianie kolejności ich realizacji, w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służących jej odnowie, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości oraz planowane kierunki rozwoju. Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2014 – 2021. Określa kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

wdrażania. Ponadto umożliwi planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia mieszkańców.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

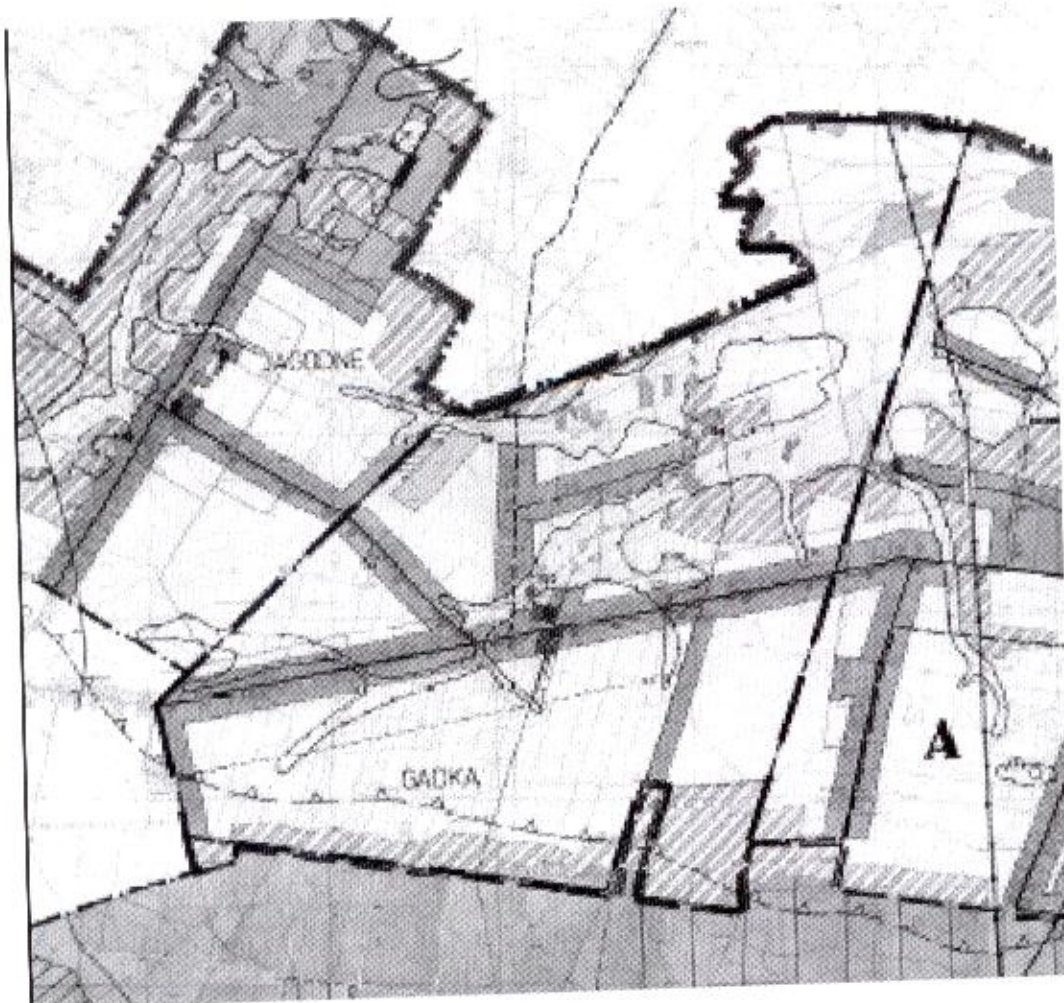
1. Charakterystyka miejscowości Gadka

1.1 Położenie

Gadka to miejscowość położona w północnej części województwa świętokrzyskiego w powiecie starachowickim, na pograniczu województwa mazowieckiego i świętokrzyskiego w północnej jego części w pasie Przedgórze Łżeckiego. Granice miejscowości Gadka przylegają do miejscowości Grzybowa Góra, Mirów, Mirzec oraz lasów państwowych Nadleśnictwa Starachowice. Od strony północnej graniczy z województwem mazowieckim. Przez teren miejscowości Gadka przebiega droga powiatowa nr 0559 T Jagodne –Gadka i droga powiatowa nr 0557 T Mirzec- Skarżysko Kamienna. Miejscowość Gadka graniczy z miejscowością Mirzec gdzie znajduje się siedziba gminy. Odległość jaka dzieli Gawkę do stolicy województwa-Kielc to ok.50 km.

Poniższa mapa obrazuje sołectwo Gadka:

MAPA SOŁECTWA GADKA

— — — Granice Sołectwa Gadka

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

1.2 Przynależność administracyjna

Gadka jest jedną z 25 miejscowości w Gminie Mirzec, która jest jedną z pięciu jednostek samorządowych wchodzących w skład powiatu starachowickiego i jedną ze 102 gmin województwa świętokrzyskiego.

GADKA

GMINA – Mirzec

POWIAT – starachowicki

WOJEWÓDZTWO – świętokrzyskie

1.3 Powierzchnia

Gadka zajmuje powierzchnię 967,19 ha, w tym między innymi:

- łąki – 187,70 ha
- grunty orne -638,30 ha
- pastwiska – 29,18 ha
- sady – 8,22 ha
- lasy i grunty leśne – 36,79 ha
- wody płynące- 5,44 ha
- drogi – 17,58 ha
- mieszkaniowe, przemysłowe i inne zabudowane- 38,26 ha
- nieużytki -5,72 ha

1.4 Liczba ludności

Liczba mieszkańców miejscowości Gadka wg stanu na dzień 10.06..2014 r. wynosiła **1331 osób**.

Struktura wiekowa ludności została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wiek	Mężczyzna	Kobieta	Razem
Do 18 r.ż.	124	114	238
19 – 60 lat	422	385	807
powyżej 60 r.ż.	111	175	286
Suma	657	674	1331

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności

Gadkę zamieszkuje łącznie 1331 osób w tym: 238 osób w wieku przedprodukcyjnym (dzieci i młodzież ucząca się), 807 osób w wieku produkcyjnym i 286 osób w wieku poprodukcyjnym. Istotny jest zatem rozwój naszych miejscowości pod kątem możliwości stworzenia warunków do

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, ważne byłoby również zagospodarowanie czasu wolnego dla osób starszych. Dlatego też jednym z podstawowych kierunków działań powinno być dążenie do podnoszenia jakości zasobów ludzkich na terenach wiejskich, poprzez zwiększenie szans młodych ludzi na zdobycie dobrego wykształcenia, adekwatnego do potrzeb rynku pracy. Inwestycje w kapitał ludzki wpłyną na zmniejszenie liczby migracji ludności w poszukiwaniu zatrudnienia, zarówno tej krajowej jak i zagranicznej.

1.5 Rys historyczny i teraźniejszość

Gadka – druga co wielkości wieś w gminie Mirzec o typie ulicówki. Około 300 domostw ułożonych ciasno wzdłuż drogi Mirzec – Skarżyko - Kamienna na odcinku 4 km zamieszkuje 1331 osób. Wieś zajmuje 967,19 ha, leżąc na skraju dwóch kompleksów leśnych. Od południa otoczona jest Lasami Ilżeckimi, od północy pozostałością puszczy mazowieckiej - Czarnym Lasem, skrajem którego biegnie granica województwa świętokrzyskiego i mazowieckiego. Ziemia tu piaszczysta, obfitująca w gleby bielicowe IV-VI klasy bonitacyjnej. Wraz z rozwojem przemysłu po II wojnie światowej w leżących kilkanaście kilometrów od niej Skarżysku-Kamiennej i w Starachowicach miejscowość wieś zmieniała swój charakter z typowo rolniczego na chłopsko robotniczy. Po roku 1989 Gadka przeżywa upadek rolnictwa objawiający się zanikiem hodowli zwierząt oraz zarastaniem pól przez niekarczowane drzewa i krzewy. Niknie w oczach zielony kobierzec łąk leżący po północnej stronie wsi, wzdłuż Brodka, małego dopływu Ilżanki.

To okolica jego szczelinowych źródeł, nieożywionego pomnika przyrody, była miejscem początków wsi przed około 800 laty, choć prowadzone na przestrzeni kilkudziesięciu ostatnich lat badania przesuwają historię osadnictwa na tych terenach do czasu późnego neolitu. W odległości 2 km na południe od wsi znajduje się Rezerwat Archeologiczny „Rydno”, gdzie na obszarze kilku kilometrów kwadratowych w setkach osad z epoki kamienia kopano ochrę – czerwone ziarna rudy żelaza. Każdy następny okres pozostawiał na okolicznych terenach ślady osadnictwa. Od wczesnego średniowiecza możemy śledzić rozwój wioski na podstawie źródeł pisanych. Jedna z hipotez mówi, że okoliczne ziemie są darem ekspiacyjnym Bolesława Krzywoustego dla biskupa krakowskiego za okaleczenie królewskiego brata Zbigniewa, a powstanie Gadki przypisuje się osadniczej działalności cystersów sprowadzonych w XII w. do Wąchocka. Wieś należała od zawsze do parafii Mirzec powstałej najprawdopodobniej w tym samym czasie co i wąchocki klasztor. Najbardziej tajemniczą i tonącą w mrokach dziejów jest sama nazwa wsi, której źródło słów jedni upatrują w nazwisku krakowskiego biskupa Gedeona – fundatora klasztoru w Wąchocku, inni zaś wywodzą od pospolitego wyrazu ‘gać’ (grobla).

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Pierwszą dłuższą wzmiankę o wsi można spotkać u Długosza w jego XV-wiecznym spisie beneficjów diecezji krakowskiej. Długosz wymienia dziesięcinę płaconą przez gadczan na rzecz mirzeckiego proboszcza.

Burzliwy czas XVII wieku nie omija i Gadki, do której docierają zapewne wojska księcia Siedmiogrodu Jerzego Rakoczego pustoszące pobliski Wąchock i jego okolice.

Czas rozbiorów zaczyna się we wsi od rządów Austriaków, którzy zajmują województwo sandomierskie. W roku 1809, na mocy pokoju z Schonbrunn, tereny wsi zostają włączone do Księstwa Warszawskiego, ale już w 4 lata po tym wydarzeniu gmina Mirzec wraz z Gadką dostaje się pod okupację Rosji, a w roku 1815 okoliczne wsie zostają włączone w skład Królestwa Polskiego, trafiając w wyniku podziału administracyjnego do województwa sandomierskiego (powiat Solec). Po klęsce powstania listopadowego Królestwo Polskie, a z nim Gadka i Mirzec stają się integralną częścią imperium rosyjskiego. W roku 1837 podział na województwa zastąpiony zostaje podziałem na gubernie. Gmina Mirzec zostaje włączona do guberni sandomierskiej. W czasie powstania styczniowego Gadka znajduje się w obszarze działań wojsk generała Mariana Langiewicza. Po powstaniu wchodzi w skład guberni radomskiej.

W roku 1827 wieś liczy 44 domostwa i 325 mieszkańców, zaś w roku 1871 podwaja liczbę domostw do 88 i liczy 486 mieszkańców. Wraz z nadaniem w Królestwie Polskim chłopom ziemi na własność, przeprowadzonym na mocy ukazu o uwłaszczeniu włościan w Królestwie Polskim z dnia 2 marca 1864 r. wydanego przez cara Aleksandra II Romanowa rosyjscy geometrycy wyznaczają nowy, ulicowy układ wsi. Gadka opuszcza rzeczną dolinę Brodzika i przeniesiona zostaje na nowe miejsce, w którym rozwija się do dziś.

Początek XX wieku to czas poboru licznych mieszkańców wsi do armii carskiej walczącej na dalekim wschodzie w wojnie rosyjsko-japońskiej (1904-1905). Jeszcze więcej mężczyzn zostaje wcielonych do wojska w czasie I wojny światowej. Wielu z tych, którzy przeżyli ten trudny czas, w 1920 roku już pod polskimi sztandarami odpiera bolszewicką nawałnicę. Rok później rozparcelowany zostaje majątek dworski znajdujący się w Gadce. Zasłużeni żołnierze otrzymują od państwa kilkuhektarowe gospodarstwa jako wyraz uznania za ich poświęcenie dla ojczyzny.

Po I wojnie światowej w roku 1919 we wsi powstaje czteroklasowa szkoła i roczna ochronka (przedszkole). Po rozparcelowaniu dworskiego majątku dzieci uczą się w dwóch pomieszczeniach w byłym dworze. Dwór pełni tę funkcję aż do połowy lat 70-tych XX w. W roku 1976 zostaje rozebrany. W dniu 6 lutego 1928 roku na zebraniu istniejącego od kilku lat Kółka Rolniczego ówczesny kierownik szkoły Antoni Bartkowski i porucznik policji Władysław Drożdżał zgłaszają wniosek o zorganizowanie w Gadce Ochotniczej Straży Pożarnej. Początkowo pomysł nie podoba się mieszkańcom wsi, ale dzięki akcji oświeceniowej prowadzonej przez kierownika szkoły 54

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

członków Kółka Rolniczego głosuje za założeniem OSP. Pierwsza jednostka złożona jest z 26 osób. 28 kwietnia 1928 roku przyjęty zostaje statut jednostki i powstaje jej zarząd. Naczelnikiem zostaje Władysław Drożdżał, a prezesem Franciszek Rafalski. 1 maja 1928 roku strażacy otrzymują z powiatu pierwszą ręczną sikawkę.

W lipcu kierownik szkoły przywozi ze Starachowic 25 sztuk hełmów i sygnalówkę. 28 lipca 1928 roku druhowie z Gadki startują w pierwszych strażackich zawodach w Wąchocku, zajmując w nich II miejsce. Pieniądze z dochodowej zabawy zorganizowanej przy szkole w połowie sierpnia tegoż roku idą na spłatę pozyskanego na kredyt sprzętu. Pierwszy naczelnik zostaje przeniesiony jako oficer policji na kresy, skąd już do Gadki nie powraca. Ginie w Katyniu. Kolejny sprzęt (tłumice i bosaki) druhowie sami wykonują w kuźni jednego z nich. Z powiatu dostają drabiny, sami starają się również o dwie beczki na wodę. Czterech druhów zgadza się dawać na potrzeby straży swe konie. Pół roku od powstania jednostki OSP strażacy mają podstawowy sprzęt do gaszenia pożarów. 20 listopada 1929 roku uczestniczą w pierwszej akcji gaśniczej. Udaje się im częściowo uratować płonący dom w Gadce. Zyskują uznanie mieszkańców. W 1930 roku mają pierwsze 25 sztuk mundurów i pasy strażackie.

Na zebraniu w 1932 roku strażacy w obecności wójta Jana Sałwy i członków Kółka Rolniczego podejmują decyzję o budowie remizy. Miało się w niej znajdować pomieszczenie na sprzęt gaśniczy i sale lekcyjne niezbędne do zorganizowania 7-klasowej szkoły podstawowej. Miejsce wskazuje leśniczy Wróblewski. Budowa zostaje zaczęta wczesną wiosną 1935 roku. Chłopi w ramach społecznego czynu przywożą na strażacki plac swój kamień. Na Wielkanoc wzniesiono ściany, a 6 czerwca 1935 roku ksiądz oficjalnie poświęcił budowę. W 1937 roku remiza była prawie gotowa. Strażacy mieli remizę, a szkoła wspaniałą salę lekcyjną. Pozostały jeszcze prace wykończeniowe. W 1938 roku premier Sławoj – Składkowski, przejeżdżając przez Mirzec, spotyka się ze strażakami z Gadki i Mirca. Przychyla się do ich prośb i przekazuje subwencję na budowę remiz strażackich oraz szkoły w Mircu, a miesiąc później odznacza najbardziej zaangażowanych w budowę remizy w Gadce srebrnymi i brązowymi Krzyżami Zasługi.

1 września 1939 roku wybuchła II wojna światowa. Do Gadki Niemcy wkraczają 8 września i palą pół wsi. Pogorzelnicy zamieszkują w remizie. Od 7 listopada zaczyna się nauka na niemieckich warunkach, lecz wkrótce w remizie Niemcy urządzają swe kwatery. Szkoła przenosi się do prywatnych domów. Od 1941 roku strażacy mają zakaz urządzania zbiórek.

17 stycznia 1945 roku do Gadki wkraczają Rosjanie. Trzy dni później straż wznawia swą działalność. Pieniądze na funkcjonowanie jednostki strażacy pozyskują m.in. z wiejskich zabaw. W budynku straży dokonany został podział dużej sali szkolnej na dwie mniejsze. Szkoła w 1959 roku po kuratorskiej wizytacji zostaje uznana za najlepszą szkołę podstawową w powiecie

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

iłżeckim. Jej długoletni kierownik - Antoni Bartkowski za pracę mówiącą o wpływie działalności społecznej na przekształcanie polskiej wsi dostaje jedną z głównych nagród w konkursie ogólnopolskim. W 1964 roku strażacy ratują przed spaleniem od pioruna szkolne zabudowania byłego dworu. Spłonęła jedynie kryta strzechą stodoła. W 1960 roku strażacy otrzymują ze straży powiatowej pierwszą motopompę, a rok później konny wóz strażacki. Na samochód marki Star 244 musieli poczekać do 1977 roku.

W 1966 roku kocie łby na biegnącej przez wieś drodze pokryte zostają warstwą smoły i żwiru. Przez wieś zaczynają jeździć autobusy MPK ze Skarżyska-Kamiennej i Starachowic.

W roku 1953 wieś zaczyna budowę nowej szkoły od zbiórki materiałów. Trwa to aż 25 lat. Nowy budynek zostaje otwarty w grudniu 1976 roku.

5 kwietnia 1982 roku w czasie trwania stanu wojennego w budynku remizy odbywa się konspiracyjne zebranie strażaków, członków Koła Gospodyń Wiejskich i mieszkańców wsi. Zapada na nim decyzja o przebudowie remizy na potrzeby kaplicy. Inicjatorem jest ks. Piotr Skwirowski - mirzecki wikary. Wspierany jest m.in. przez Jana Jańca. W kolejnym dniu mieszkańcy otrzymują od strażaków klucze i przystępują do przebudowy. Władze wywożą z Gadki strażacki sprzęt. Chcą rozwiązać jednostkę. Zastraszają mieszkańców i księdza. Ich działania jednak spełzły na niczym. W Gadce powstaje kaplica i cmentarz. W 1984 roku strażacy otrzymują beczkowóz na podwoziu Stara 29. Przerobiony został na samochód strażacki. Mieszkańcy zaczynają wznosić kościół, powstaje cmentarz, a wkrótce nowa parafia pod wezwaniem świętych Piotra i Pawła. Pierwsza msza zostaje w nim odprawiona w roku 1996. Strażacy odzyskują remizę i zaczynają w niej organizować dochodowe dyskoteki i wynajmują salę na wesela. Zbierają pieniądze na sprzęt strażacki.

W latach 90-tych w Gadce wybudowany zostaje wodociąg, potem linia telefoniczna i gazociąg. Wszystkie inwestycje rozpoczynają się od powstania społecznych komitetów, które zbierają na ten cel pieniądze. Pod koniec lat 90-tych zapada decyzja o budowie kolejnego budynku obecnej szkoły. Do użytku zostaje ona oddana w roku 2003. W tym samym roku zmodernizowana zostaje droga biegnąca przez wieś. Jezdnię poszerzono. Na całej długości wsi wybudowano chodnik.

Gadeccy strażacy ze swoim prezesem i zarazem radnym Janem Jańcem zabiegają ze wszystkich sił o wóz strażacki z prawdziwego zdarzenia. Po latach starań udaje im się kupić 15-letni wóz aż pod Toruniem. Połowę pieniędzy daje na niego gmina Mirzec, połowę strażacy zbierają wśród mieszkańców wsi. Samochód wygląda jak nowy. Służy strażakom do dziś. W roku 2007 jednostka jest na tyle mobilna i wyszkolona, że 3 października, po 5 latach starań zostaje włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. 30 lipca 2013 roku wójt Marek Kukielka i Tomasz

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Biskup – szef firmy „Tombud” symbolicznie wbijają pierwszą łopatę pod nową remizę. Jej budowa ma się zakończyć w roku 2014.

1.6 Przestrzenna struktura miejscowości Gadka

Gadka – druga co wielkości wieś w gminie Mirzec o typie ulicówki. Około 300 domostw ułożonych ciasno wzdłuż drogi Mirzec – Skarżysko-Kamienna na odcinku 4 km zamieszkuje 1331 osób. W centrum wsi znajduje się kościół parafialny p.w św. Piotra i Pawła. Obok kościoła znajduje się cmentarz. W pobliżu kościoła znajduje się remiza strażacka w której utworzona zostanie świetlica wiejska, w bliskiej odległości jest również szkoła podstawowa obok której jest plac zabaw i dwa boiska jedno trawiaste drugie asfaltowe. Niewątpliwie centrum wsi Gadka jest tym miejscem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na jego położenie oraz cech funkcjonalno-przestrzenne. Wieś nie posiada rynku czy też placu targowego. Wszystkie ważne uroczystości sołeckie, integracyjne itp. odbywają się w budynku SP w Gadce lub na boisku przed szkołą.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Gadka

2.1 Zasoby przyrodnicze

Gmina Mirzec (w tym sołectwo Gadka) położona jest w obrębie mezoregionu: Przedgórze Hłżeckie, zajmującego północno-wschodnią część megaregionu: Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej. Pod względem geologicznym gmina Mirzec zajmuje fragment północnej części mezozoicznego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich. Osady mezozoiku: triasu i jury dolnej oraz środkowej występują bezpośrednio na powierzchni bądź przykryte są warstwą utworów czwartorzędowych o miąższości od kilku do ponad 130 m. Utwory czwartorzędowe tworzą osady pleistocenu (gliny piaszczyste, piaski lodowcowe i wodnolodowcowe, osady rzeczne w postaci piasków, miejscami ze żwirem) oraz osady holocenu (osady rzeczne aluwialne: piaski i namuły, torfy i namuły torfiaste).

Według podziału R. Gumińskiego Polski na regiony klimatyczne, sołectwo znajduje się w wyżynnym regionie klimatycznym śląsko-małopolskim w Krainie Gór Świętokrzyskich. Klimat ten jest ukształtowany przez silne wpływy wyżyn i średnie wpływy powietrza kontynentalnego. Kraina ta charakteryzuje się średnią temperaturą najchłodniejszego miesiąca (stycznia) $-4,2^{\circ}\text{C}$, i średnią temperaturą miesiąca najcieplejszego (lipca) $+17,5^{\circ}\text{C}$. Średnia roczna temperatura powietrza $6,8^{\circ}\text{C}$.

Zima trwa statystycznie 98 dni, a lato 88 dni. Liczba dni pogodnych w roku wynosi 60, a pochmurnych 121. Szata śnieżna obserwowana jest średnio przez 93 dni. Najwięcej dni z pokrywą śnieżną notuje się w styczniu (23 dni). Okres wegetacyjny w regionie trwa średnio 200

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

dni. Ten obszar klimatyczny charakteryzuje się znacznym średnim opadem wynoszącym 650 mm rocznie (w półroczu ciepłym – 350-450 mm, w półroczu chłodnym – 225-270 mm).

Wilgotność względna powietrza wynosi średnio w roku 81%.

Obszary leśne otulają południową i północną stronę sołectwa. Od strony południowej kompleks zwany Lasami Starachowickimi. Przeważającymi siedliskami leśnymi tego obszaru są lasy mieszane oraz występujące miejscowo, w obniżeniach terenu, lasy mieszane wilgotne. Siedliska lasów występujące w południowej części, położone są na terenach uwilgotnionych, stąd znaczne powierzchnie zajmują tu siedliska boru mieszanego wilgotnego, boru wilgotnego, a nawet miejscami boru bagiennego i olsu. Przez teren sołectwa, wśród pól i lasów, przepływa ciek Brodek, który jest dopływem rzeki Iłżanki. Na północnych obrzeżach wsi rozciągają się rozległe łąki. Występowanie korzystnego pogranicza ekosystemów: leśnego i łąkowego, sprawia, że można tu spotkać i podziwiać wiele gatunków polskiej fauny, m.in.: bociany białe, czaple, łabędzie, jastrzębie, kuropatwy, sarny i zające. Obszar sołectwa oraz cała gmina zaliczona jest do Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej (Uchwałą Nr XXXV/617/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r.), który ustala działania na terenie Obszaru w zakresie czynnej ochrony ekosystemów.

Na terenie sołectwa Gadka dominują gleby klas bonitacyjnych IV – VI o wskaźniku bonitacji 0,81.

2.2 Dziedzictwo kulturowe

a) kultywowanie tradycji, zwyczaje i obrzędy

W miejscowości Gadka kultywowana jest bogata wiejska obrzędowość religijna. Rzadko spotykane gdzie indziej zwyczaje to:

- wicie dożynkowych wieńcy;
- kościelne i wiejskie dożynki;
- strojenie domów tatarakiem na Zielone Świątki;
- strojenie przydrożnych kapliczek i krzyży;
- śpiewanie przy kapliczkach w maju;
- święcenie wianków na zakończenie oktawy Bożego Ciała, budowa połowych ołtarzy w Boże Ciało
- robienie wielkanocnych palem;
- lany poniedziałek;
- sobótka;
- wigilijne zwyczaje:

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

stawianie w kącie od wschodniej strony małego snopka słomy zwanego „Nowym Rokiem”, wnoszenie go Nowy Rok i wkopywanie w oziminę na polu jako wróżbę dobrego urodzaju; wróżby wigilijne (płec pierwszego wigilijnego gościa jest znakiem tego, co przybędzie w oborze: jałówka czy byczek), rodzinne śpiewanie kolęd, wnoszenie wigilijnych resztek bydła, wnoszenie resztek z kompotu wigilijnego do sadu pod drzeba, obstukiwanie drzew obuchem siekiery i mówienie: „Będiesz rodziła, bo cię zetnę !”, krzyczenie po wigilijnej kolacji: „Ludzie słyszcie, słyszcie – U nas gruszki, jabłka – U was same liście” (kto głośniej, to u niego w sadzie większy urodzaj), kolędowanie, okadzanie domów jałowcem i wykonywanie znaków krzyża na futrynie drzwi 2 lutego na Matki Boskiej Gromnicznej, pisanie tego dnia święcena kredą na drzwiach K+M+B+....rok, święcenie owsa w św. Szczepana i obrzucanie nim księdza (pamiątka po kamienowaniu pierwszego męczennika), wieszanie święconych wianków na domach, wkładanie święconych palm za obrazy, święcenie bukietów kwiatów i owoców 15 sierpnia w MB Zielnej, święcenie ziaren zbóż w MB Siewnej 8 września i wrzucanie ich do spichlerzy, święcenie pokarmów, post w Wielką Sobotę, a nie tylko w dni nakazane.

W 1984 roku reaktywowano w Gadce zespół kolędniczy. Powstał wtedy oryginalny tekst „Kolędników” z którym przez kilkanaście lat kolędziarze wędrowali po całej wsi i gminie, co przyczyniło się do reaktywowania prastarego zwyczaju w okolicznych wsiach.

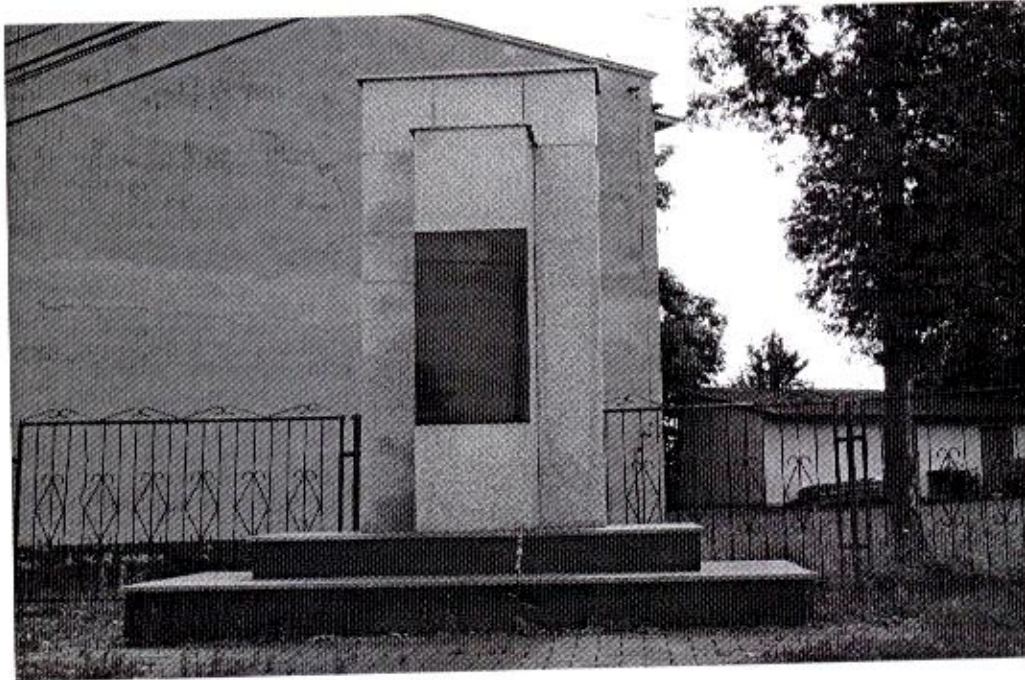

b) miejsca pamięci narodowej

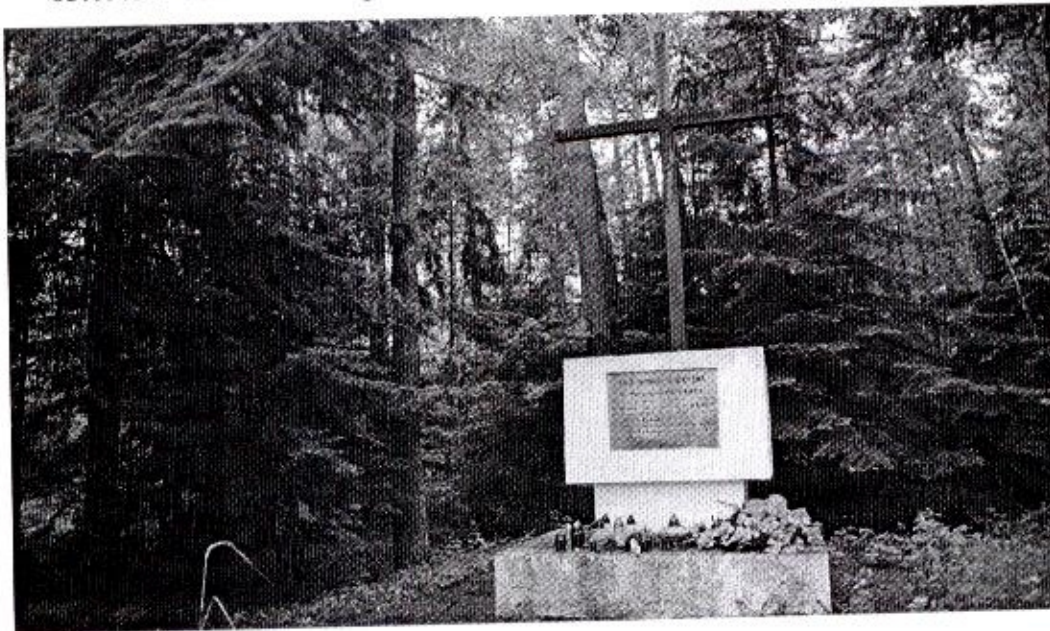
Ważnymi walorami kulturowymi w Gminie Mirzec, podkreślającymi aspekty historyczne są miejsca pamięci narodowej. I tak w miejscowości Gadka znajduje się :

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

- **Pomnik ofiar egzekucji pomordowanych przez faszystów niemieckich w latach 1939-1945**, zlokalizowany przy skrzyżowaniu drogi powiatowej nr 0557T Skarżysko Kamienna – Mirzec z drogą gminną nr 347033T Gadka kościół – Gadka szkoła.

- **Pomnik postawiony w 51 rocznicę zwycięskiej bitwy Batalionów Chłopskich-zgrupowania partyzanckiego „Ośka” pod dowództwem kpt. Jana Gruszki „Bartosa” w dniu 03.09.12944 r. w lasach pod Gadką;**

2.3 Obiekty i tereny

Wieś Gadka i nie posiada parku, skweru, ścieżek rowerowych ani rynku.

2.4 Infrastruktura społeczna

Na terenie Gadki obecnie budowana jest remiza OSP w której znajdować się będzie świetlica wiejska, będzie to miejsce wspólnych spotkań społeczności lokalnej. Warto wspomnieć, iż jedynym miejscem , gdzie społeczność lokalna może się spotykać np. na zebrania wiejskie itp. jest budynek Szkoły Podstawowej w Gadce a spotkania KGW i próby zespołu śpiewaczego „Kumosie” odbywają się w domu prywatnym . W związku z faktem , iż w świetlicy tej brak jest wyposażenia konieczne jest zakupienie m.in. sprzętu, mebli urządzeń itp.

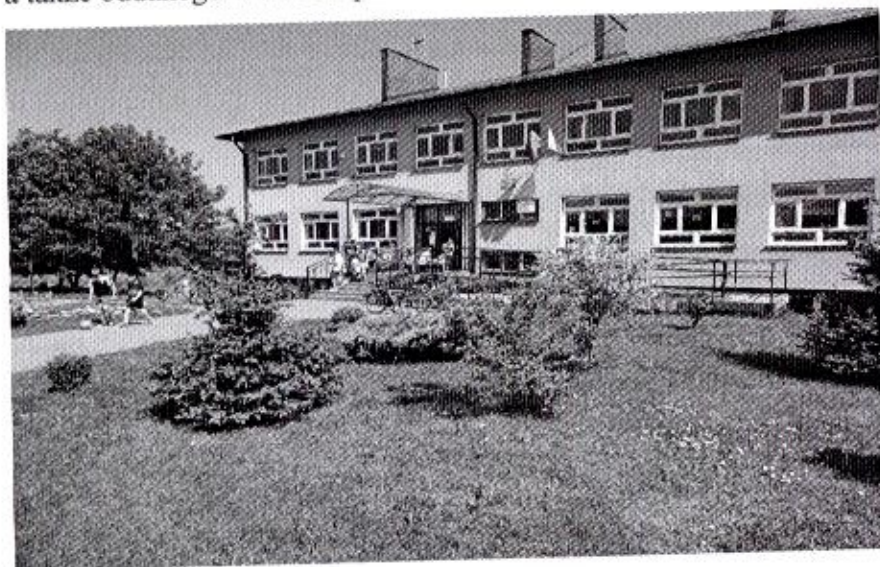
W Gadce znajduje się Szkoła Podstawowa natomiast brak jest Gimnazjum. Dzieci dowożone są autobusem do sąsiedniej miejscowości Mirzec, aby tam dalej kontynuować naukę.

Centrum miejscowości Gadki jest tym miejsce , w którym mieszkańcy mnogą zaspokoić potrzeby i nawiązać kontakty. W bliskim sąsiedztwie jest szkoła, plac zabaw , dwa boiska trawiaste i asfaltowe (które wymagają modernizacji) kościół i remiza w której mieścić się będzie świetlica wiejska. W bezpośrednim sąsiedztwie remizo-świetlicy, kościoła i cmentarza zostaną wybudowane miejsca postojowe.

Na terenie sołectwa działają instytucje typu: Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Piotra i Pawła.

W Gadce znajduje się Publiczna Szkoła Podstawowa, która istnieje od 1918 roku. Obwód szkoły obejmuje Gadkę, Gadkę Majorat i Rogatki. Dyrektorem szkoły jest mgr inż. Lidia Drożdżał, a kadra pedagogiczna składa się z 9 nauczycieli.

W obecnym roku szkolnym 2013/2014 do szkoły uczęszcza 83 uczniów uczących się w nowym budynku szkolnym oddanym do użytku w 2005 r. Znajdują się w nim przedmiotowe sale lekcyjne, oddział przedszkolny oraz sala komputerowa. Dzieci korzystają z kompleksu boisk szkolnych a także oddanego w 2011r. placu zabaw.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Na przełomie ostatnich lat uczniowie szkoły uczestniczyli w wielu konkursach przedmiotowych i turniejach sportowych o zasięgu nie tylko gminnym, ale wojewódzkim i krajowym.

Chlubą szkoły są:

- **Aleksandra Grzelka**, która w 2004 r. została laureatką 2 wojewódzkich konkursów przedmiotowych: Humanistycznego „Na parnacie w VI klasie” i Matematyczno-Przyrodniczego,
- **Katarzyna Rafalska**, która osiągnęła II miejsce w Wojewódzkim Konkursie Wiedzy Pożarniczej oraz III miejsce w Mistrzostwach Polski Młodziczek Piłki Nożnej Kobiet,

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

- **Michał Grzesik**, którego praca plastyczna zajęła II miejsce w ogólnopolskim konkursie plastycznym pt. „Jestem obywatelem Polski- jestem obywatelem Unii Europejskiej” i zamieszczona została na wystawie w Parlamencie Europejskim w Brukseli.

Szkoła ma też liczne, szczególne osiągnięcia sportowe np. w mini piłce siatkowej na szczeblu wojewódzkim i krajowym. W obecnym roku szkolnym wyróżnienie zdobyli uczniowie z klasy II: Stanisław Brodnicki i Daniel Gralec, biorąc udział w konkursie „Mam 6 lat”. Szkoła w Gadce od kilku lat realizuje projekty unijne, dzięki którym podnoszone są osiągnięcia edukacyjne uczniów, doskonalona jest kadra pedagogiczna a placówka wzbogacana jest w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Należą do nich:

- „Aktywna nauka- lepsza przyszłość”, wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z terenów wiejskich.
- Indywidualizacja nauczania i wychowania w Gminie Mirzec,
- Rządowy program wieloletni „Radosna szkoła”- pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole i szkolne place zabaw,
- Projekt „Poznajemy odległą historię oraz nowe nieznane nam środowisko”,
- Rządowy program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2008r.
- Programy „Owoce w szkole” i „Szlanka mleka”,
- Projekt „Doskonalenie nauczycieli w zakresie języków obcych”,
- Projekt „Pracownie komputerowe dla szkół”,
- Program pomocy finansowej AR i MR w Warszawie – organizacja szkoleń dla rolników i zakup komputerów.

Nasza placówka od wielu lat aktywnie współpracuje z wieloma organizacjami instytucjami: Urzędem Gminy Mirzec, Komendą Powiatową Policji w Starachowicach, Ośrodkami Zdrowia w Mircu i Jagodnem, Wojewódzkim Związkiem Piłki Nożnej, Parafią Św. Piotra i Pawła w Gadce, Powiatową Strażą Pożarną w Starachowicach, Ochotniczą Strażą Pożarną w Gadce, Kołem Gospodyń Wiejskich w Gadce „KUMOSIE”, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Starachowicach.

Szkoła Podstawowa dla miejscowości Gadka jest ośrodkiem kulturalnym, pamiętająca nie tylko o świętach narodowych, ale również świętach rodzinnych takich jak: Dzień Dziadka i Babci, Dzień Matki, Dzień Dziecka itp.

Od początków swego istnienia (lata 20-te ub.w.) aż do roku 2000 w okresie karnawału szkoła wystawiała przedstawienia dla mieszkańców wsi. Cieszą się one bardzo dużym zainteresowaniem. Pomyślnie układa się również współpraca z rodzicami, którzy angażują się

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

w „życie” szkoły pomagając w organizacji imprez szkolnych i środowiskowych, informują także o potrzebach edukacyjnych uczniów tej szkoły.

Przy szkole znajdują się dwa boiska: asfaltowe i trawiaste. Asfaltowe przeznaczone do rozgrywek w piłkę koszykową i piłkę ręczną jest w złym stanie i konieczna jest jego modernizacja. W podobnym stanie jest również boisko trawiaste, które także wymaga gruntownej modernizacji. Teren przyszkolny jest to miejsce stanowiące centrum życia wsi. Organizuje się tu wszystkie ważne imprezy rekreacyjno-sportowe, integrujące nie tylko dzieci i młodzież szkolną, ale wszystkich mieszkańców. Na terenie tym dwa razy odbywały się dożynki gminne.

Na obszarze Gminy Mirzec funkcjonują 4 placówki biblioteczne w tym Gminna Biblioteka Publiczna w Mircu i 3 filie biblioteczne we wsiach: Gadka, Małyszyn i Tychów Stary.

2.5 Infrastruktura techniczna

• Infrastruktura drogowa

Połączenie komunikacyjne mieszkańców Gadki ze Starachowicami, możliwe jest dzięki prywatnym przewoźnikom „bus” do Mirca, natomiast z Mirca do Starachowic mieszkańcy dostać się mogą poprzez połączenie komunikacyjne, PKS, MZK „24” oraz transport prywatny (dwóch przewoźników). Połączenie z miastem Skarżysko Kamienna możliwe jest dzięki połączenie komunikacyjne MKS „17” i transportu prywatnemu „bus” (dwóch przewoźników).

System komunikacyjny Gadki to sieć dróg:

- powiatowych:

Nr 0559T Jagodne - Gadka (2,14 km)

Nr 0557T Mirzec Skarżysko Kamienna (5,93 Km);

- gminnych:

Nr 347033T Gadka- Kościół- Gadka Szkoła (2,16 km);

Nr 347009T Gadka Leśniczówka (1,53 km);

Nr 347017T Gadka (0,82 km);

Nr 347001T Gadka do łąk (1,84 km);

Nr 347010T Gadka Majorat (2,29 km).

Na terenie gminy nie ma transportu kolejowego. Najbliższe stacje zlokalizowane są w Wąchocku, Starachowicach i Skarżysku –Kamiennej.

• Gazyfikacja

Gaz ziemny dostarczany jest do Gadki przez sieć gazowniczą obsługiwaną przez Zakład w Kielcach, rejon dystrybucji w Starachowicach. Do sieci przyłączonych jest 81 odbiorców, a ogółem w miejscowości tej jest 275 przyłączy gazowych.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

• **Zaopatrzenie w ciepło**

Na terenie miejscowości brak jest sieci ciepłowniczej. Indywidualne gospodarstwa domowe, przeważające w zabudowie Gadki, posiadają własne źródła ciepła oparte głównie na paliwie stałym (piece, kotłownie domowe). Większa instalacja grzewcza (kotłownia gazowa) znajduje się jedynie w Szkole Podstawowej w Gadce.

• **Gospodarka wodno-ściekowa (Gadka)**

Miejscowość Gadka jest wsią w całości zwodociągowaną. Na terenie gminy Mirzec nie ma oczyszczalni ścieków komunalnych, nieczystości ciekłe ze zbiorczej sieci kanalizacyjnej odprowadzane są do oczyszczalni w Starachowicach. Miejscowość Gadka skanalizowana jest w 80% (brak zbiorczej sieci kanalizacyjnej w części Gadka Majorat). Na dzień 31.04.2014r. w miejscowości Gadka znajduje się 296 posesji zamieszkałych z czego 123 jest podłączonych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej (255 projektowanych przyłączy), wybudowanych jest 6 przydomowych oczyszczalni ścieków. Pozostała część posesji wyposażona jest w zbiorniki bezodpływowe , z których ścieki wywożone są taborem asenizacyjnym.

• **Gospodarka odpadami**

Selektywna zbiórka odpadów na terenie gminy Mirzec prowadzona jest już od kilku lat. Obecnie odbiorem odpadów w miejscowości Gadka jak i w całej gminie Mirzec zajmuje się wyłoniona w przetargu firma „Tonsmeier Wschód” Sp. z o.o. W 2013r. deklaracje odnośnie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z miejscowości Gadka złożyło 293 gospodarstwa domowe, z czego 257 gospodarstw zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów (87,72%) natomiast pozostałe 36 gospodarstw (12,28%) zadeklarowało, że nie będzie segregować odpadów. W złożonych deklaracjach zadeklarowało się 1118 mieszkańców. W ramach obowiązującego systemu mieszkańcy mogą oddać nieograniczoną ilość odpadów, które wywożone są według harmonogramu. Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest w systemie workowym z podziałem na następujące frakcje: papier (worek niebieski), plastik- metal (worek żółty), szkło (worek zielony). Worki do selektywnej zbiórki dostarczane są mieszkańcom przez firmę obsługującą przy każdym odbiorze odpadów. Od mieszkańców, którzy zadeklarowali zbiórkę selektywną odpady odbierane są dwa razy w miesiącu tj. w pierwszym terminie odpady komunalne zmieszane, czyli te które pozostają po segregacji, natomiast w drugim terminie wywożone są odpady segregowane. Szkło odbierane jest raz na kwartał. Mieszkańcy, którzy zadeklarowali zbieranie zmieszanych odpadów komunalnych gromadzą je w pojemniku, odpady te odbierane są raz w miesiącu. Ponadto raz w roku przed posesji odbierane są odpady wielkogabarytowe, opony oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Na odpady powstałe z remontów prowadzonych przez mieszkańców wystawiony jest kontener w ustalonym miejscu, także raz w roku.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

• Sieć energetyczna

Miejscowość Gadka jest w całości zelektryfikowana. Dostawcą energii jest PGE Dystrybucja S.A. oddział Skarżysko- Kamienna , odbiorców obsługuje Rejonowy Zakład Energetyczny w Skarżysku Kamiennej. Przez wieś biegnie linia średniego napięcia 15 kV.

• Sieć telekomunikacyjna

System łączności telefonicznej na terenie Gadki funkcjonuje w oparciu o centralę automatyczną Alkatel zainstalowaną w Mircu oraz centralę automatyczną zainstalowaną w miejscowości Grzybowa Góra (sąsiednia gmina Skarżysko Kościelne). Pojemność central automatycznych wykorzystana jest w 100%. Sieć abonencka napowietrzna miedziana. Istnieje możliwość korzystania z sieci telefonii komórkowej: np. Plus , Orange itp. i internetu bezprzewodowego.

2.6.Gospodarka i rolnictwo

Miejscowość Gadka zajmuje powierzchnię 967,19 ha, z czego grunty rolne 863,40 stanowią 89 % powierzchni. Ponadto na powierzchnię ogólną składają się:

Grunty zabudowane i zorganizowane – 38,26 ha

Lasy i grunty leśne – 36,79 ha

Grunty pod wodami – 5,44 ha

Tereny komunikacyjne (drogi) – 17,58 ha

Nieżytki – 5,72 ha

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Wykres. 1 Struktura gruntów wsi Gadka w %

W strukturze upraw dominują zboża: żyto, owies, mieszanka zbożowa, pszenica, pszenżyto. Zboża użytkowane są głównie jako pasza dla zwierząt a nadwyżki sprzedawane są na targowisku i w obrocie sąsiedzkim. Jakość uzyskiwanych płodów rolnych jest bardzo zróżnicowana i w dużym stopniu zależy od technologii produkcji.

Na terenie sołectwa Gadka zarejestrowanych jest obecnie 43 podmioty gospodarcze . Prowadzą one działalność w następujących dziedzinach:

- handel
- budownictwo
- remontowo- budowlane
- naprawa pojazdów samochodowych
- transport
- produkcja konstrukcji metalowych
- usługi biurowe
- stolarstwo
- ogrodnictwo

Funkcjonuje kilka gospodarstw specjalizujących się w: uprawach pod osłonami w zakresie warzywnictwa i kwiaciarstwa, hodowli bydła. W sołectwie Gadka wyróżnić można jedno gospodarstwo ekologiczne. Działalność pozarolniczą z przetwórstwa rolno spożywczego prowadzi zakład mięsny w Gadce. Na wsi nie ma ulokowanych większych zakładów przemysłowych, funkcjonuje jeden zakład stolarski, Główną rolę odgrywają rodzinne gospodarstwa rolne i dodatkowa praca mieszkańców poza rolnictwem (głównie na terenie miasta Starachowic i Skarżyska –Kamiennej).

2.7 Kapitał społeczny i ludzki

Niewątpliwie najliczniejszą grupę mieszkańców stanowią osoby w wieku produkcyjnym - 807 osób. Pozostała grupa tj. w wieku przedprodukcyjnym -238 osób i w wieku poprodukcyjnym 286 osób jest porównywalna. Powyższa struktura wyraźnie wskazuje na rozwojowy charakter miejscowości. Podstawowym źródłem utrzymania większej grupy mieszkańców wsi Gadka. jest praca w pobliskich zakładach m.in. MAN w Starachowicach, Wtórpol w Skarżysku- Kamiennej i praca w rolnictwie. Mieszkańcy zorganizowani są w Radzie Sołeckiej, Ochotniczej Straży Pożarnej, Kole Gospodyni Wiejskich. Aktywnie funkcjonuje Ludowy Zespół Sportowy.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Jeszcze przed II wojną światową powstaje na wsi Kółko Rolnicze propagujące nowoczesne metody uprawy ziemi i gospodarowania. Pojawiają się pierwsze maszyny rolnicze (miądlarka do lnu, siewnik, dziesiętna waga), z których korzystają członkowie KR. Kółko funkcjonuje również po wojnie i jest ważnym elementem wsi.

W latach 50-tych powstaje Koło Gospodyń Wiejskich. Gadeckie gospodynie uczestniczą w organizowanych przez nie kursach: robótek ręcznych, kroju i szycia, gotowania oraz pieczenia ciast. W latach 70-tych powstaje zespół folklorystyczny KGW, który występuje z okazji ważnych uroczystości wiejskich i daje koncerty w sąsiednich miejscowościach. Panie nie tylko śpiewają, ale przygotowują również kabaretowe przedstawienia, które są atrakcją wiejskich spotkań i dożynek zorganizowanych w Gadce w latach 1977, 1978. W roku 2000, 2003 i 2013 w Gadce organizowane są dożynki gminne przy wielkim zaangażowaniu KGW. Koło Gospodyń Wiejskich staje się również gospodarzem imprez kulturalnych organizowanych z okazji np. karnawału. Wielokrotnie organizuje zabawy taneczne, z których dochód przeznaczany był na ważne cele lokalnej społeczności, np. na rozbudowę szkoły, doposażenie OSP, budowę wiejskiej infrastruktury itp.

W 1982 roku panie z Koła Gospodyń Wiejskich z inspiracji ks. Piotra Skwirowskiego stają się inicjatorkami przebudowy remizy OSP na wiejską kaplicę, a później kościoła i plebanii.

Brały we wszystkich pracach związanych z budową i wykończeniem miejscowej świątyni aktywny udział.

Po kilkunastoletniej przerwie Koło Gospodyń Wiejskich – reaktywowane zostało w 2000 roku, liczy obecnie 14 członkiń. Przy Kole Gospodyń Wiejskich działa zespół folklorystyczny „Kumosie”. Jest to zespół, który działa na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego wsi, regionu. W repertuarze zespołu znajduje się wiele pieśni i obrzędów związanych z życiem wsi, przekazywanych z pokolenia na pokolenie. KGW i zespół „Kumosie”, przez cały okres swojego funkcjonowania aktywnie włącza się w życie kulturalne naszej miejscowości, gminy, powiatu i województwa, a tym samym daje możliwość mieszkańcom aktywnego udziału w kulturze swojego obszaru. Zespół bierze czynny udział w imprezach środowiskowych, festiwalach, przeglądach, konkursach itp. Promując swoją miejscowość, gminę, powiat na terenie województwa jak również poza jego granicami.

Aby móc się dobrze prezentować i dalej kultywować tradycje swojego regionu m.in. poprzez występy, Koło Gospodyń Wiejskich w Gadce wzbogacone zostanie o nowe stroje ludowe charakterystyczne dla tego obszaru.

Ludowy Zespół Sportowy istniał w Gadce już latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku. Jego działalność skupiała się przede wszystkim na rozgrywkach piłki nożnej na boisku, które znajdowało się do roku 1976 w miejscu, gdzie budowana jest obecnie remiza OSP.

W latach siedemdziesiątych przeniesione zostało na obecne miejsce, czyli w sąsiedztwo Szkoły Podstawowej w Gadce. W roku 1995 przeszło przebudowę. Plac został wyrównany, pojawiły się na nim metalowe bramki, zasiano trawę. Zespół piłki nożnej Ludowego Zespołu Sportowego w Gadce zaczął występować w regularnych rozgrywkach gminnej ligi i pucharze wójta, odnosząc w nim liczne sukcesy.

Puchar Wójta Gminy Mirzec: 1997, 2000, 2002, 2003, 2005, 2010, 2014. Mistrz ligi: 1998, 2001, 2002, 2004, 2006.

W obecnym roku piłkarze z Gadki zdobyli Puchar Wójta Gminy Mirzec i wicemistrzostwo halowej piłki nożnej. Uczestniczą również w rozgrywkach Gminnej Ligi Piłki Nożnej „Orlik 2014”.

2.8 Identyfikacja zasobów oparta na ankiecie wśród wybranej części lokalnej społeczności - w formie odpowiedzi na pytania

1) Co wieś wyróżnia?,

- duża powierzchnia lasów;
- zwarta zabudowa;
- dostępność oświaty (Szkoła. Podstawowa);
- ścieżki rowerowe gmino-leśna;
- aktywność mieszkańców;
- organizowane imprezy okolicznościowe;

2) Jakie pełni funkcje?,

- funkcja oświatowa;
- usługowo-handlowa;
- mieszkaniowe i mieszkaniowo-rekreacyjna;
- rolniczo -produkcyjna;
- religijne

3) Kim są mieszkańcy wsi?,

- mieszkańcy- rolnicy „chłopo - robotnicy”;
- mieszkańcy – pracownicy przedsiębiorstw w okolicznych miastach;

4) Co daje mieszkańcom utrzymanie?,

- praca w prywatnych i państwowych firmach, zakładach w okolicznych miastach;
- rolnictwo;
- ogrodnictwo;

5) Jak wieś jest zorganizowana?,

- pod względem urbanistycznym w centrum wsi i po za centrum jest zabudowa zwarta. W centrum wsi: szkoła, przystanek, sklep spożywczy, remiza, kościół, plac zabaw, cmentarz;
- główne ośrodki organizacyjne wsi to: Koło Gospodyń Wiejskich, OSP, Rada Sołecka, Zebranie Wiejskie, Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej;

6) Co wieś proponuje dzieciom i młodzieży?,

- klub sportowy: piłka nożna, piłka siatkowa;
- dodatkowe zajęcia pozalekcyjne w szkole, kółka zainteresowań;
- wycieczki szkolne;
- uczestnictwo w MDP OSP;

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

7) W jaki sposób rozwiązywane są na wsi problemy?,

- zebrania wiejskie;
- zebrania w szkole- Rada Rodziców;

8) Jakie obyczaje wieś pielęgnuje i rozwija?,

- wiejska obrzędowość jest bardzo bogata . Dominuje tradycja religijna (śpiewanie przy kapliczkach w maju; kolędowanie itp.) , cykliczne imprezy środowiskowe organizowane w szkole (dzień Matki, Dzień Babci i Dziadka itp.);
- rozwija się kultura ludowa za sprawą pieśni ludowych i tradycyjnej wiejskiej kuchni (KGW);
- relikty dawnych wiejskich rzemiosł (są osoby, które potrafią szydełkować)

9) Jaki wieś ma wyglądać?,

- wieś ma zabudowę zwartą, w centralnej części mieści się szkoła, przystanek, budynek remizy strażackiej w którym mieści się będzie świetlica wiejska, kościół, sklep spożywczy i cmentarz;
- wieś jest czysta i zadbana;
- grunty orne w bezpośrednim sąsiedztwie siedlisk mieszkalnych;
- silna funkcjonalność i estetyka poprzez powstanie ciągów pieszych po obu stronach drogi wzdłuż pasów zabudowy mieszkaniowej;

10) Jakie są mieszkania i obejścia?,

- obejścia głównie murowane;
- posesje ogrodzone, uporządkowane, zadbane;

11) Jaki jest stan otoczenia i środowiska?,

- środowisko nieskażone przemysłowo;
- specyficzne położenie klimatyczne;
- dużo lasów, łąk i zadrzewień;

12) Jak jest rolnictwo?,

- słabe klasy gruntów;
- działki rolne w większości w dobrej kulturze rolnej;
- niewielka część terenów ze względu na niedochodową produkcję jest nieużytkowana;
- małe działki rolne, głównie występują gospodarstwa do 5 ha;
- funkcjonuje kilka gospodarstw specjalizujących się w: uprawach pod osłonami w zakresie warzywnictwa i kwiaciarstwa, hodowli bydła

13) Jakie są powiązania komunikacyjne?,

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

- komunikacja autobusowa słabo rozwinięta (publiczna MKS „17” Skarżysko Kam. i komunikacja prywatna);
- dobry dojazd środkami transportu prywatnego do Mirca i Skarżyska Kam;

14) Co proponujemy dzieciom i młodzieży ?

- szkolne i środowiskowe imprezy, liczne konkursy (wiedzy i artystyczne), zawody sportowe (ze względu na niedostateczne warunki infrastruktury sportowej są one ograniczone co do zakresu i rozmiaru);
- Powstanie świetlicy wiejskiej, miejsca służącego integracji i zagospodarowaniu czasu wolnego;
- Warsztaty rękodzieła ludowego (prowadzone m.in. przez członkinie KGW);

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Gadka

Celem analizy SWOT jest rozważenie mocnych i słabych stron oraz wstępna analiza szans i zagrożeń miejscowości w okresie perspektywicznym. Przeprowadzenie jej jest jednym z czynników umożliwiającym podjęcie prawidłowej decyzji na podstawie posiadanych informacji i podpowiada kierunki rozwiązań. Praca nad analizą SWOT wsi Gadka w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego i kulturalnego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi, pozwoliła na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego.

3.1. Mocne strony

- Dobry stan środowiska naturalnego (duża powierzchnia lasów)
- Korzystne położenie geograficzne i klimatyczne – bliskość dużego kompleksu leśnego
- Położenie wsi przy głównym szlaku komunikacyjnym
- Dobra współpraca z samorządem gminy
- Zwarta zabudowa w całej miejscowości
- Istnienie placówki oświatowej pełniącej różnorodne funkcje (m.in. rekreacyjne, kulturalne)
- Zaangażowanie społeczeństwa w rozwiązywaniu problemów społecznych (Rada Rodziców, Rada Sołecka, Zebranie Wiejskie)
- Czyste powietrze
- Potencjał ludzki, mieszkańcy zaangażowani w rozwój swojej miejscowości
- Infrastruktura techniczna – wodociągi, sieci energetyczne, kanalizacja, telekomunikacyjne
- Odległość od dużych zakładów przetwórstwa emitujących zanieczyszczenia
- Atrakcyjne zasoby przyrodnicze
- Nie wykorzystywany jest potencjał turystyczno – rekreacyjny

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

- Bliskość miast powiatowych tj. Starachowic i Skarżysko-Kamienna (dostępność szkół, kultury, rynku pracy)
- Wzrost zaangażowania mieszkańców w poprawę wizerunku wsi
- Występowanie miejsc pamięci narodowej

3.2. Słabe strony

- Niewystarczająca baza sportowa.
- Niedostateczny rozwój infrastruktury rekreacyjnej
- Zła dostępność komunikacyjna
- Ukryte bezrobocie
- Brak miejsca (np. świetlice) do prowadzenia działalności kulturalnej i rozrywkowej
- Brak środków finansowych na wyposażenie świetlicy wiejskiej
- Brak oferty spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży
- Słaba baza noclegowa i gastronomiczna
- Brak obiektów zabytkowych o dużym znaczeniu
- Niezadowalający stan terenów przyszkolnych
- Występujące patologie społeczne
- Brak promocji walorów miejscowości
- Ograniczony rozwój działalności pozarolniczej – turystycznej, usługowej

3.3. Szanse

- Szanse związane ze środkami pomocowymi Unii Europejskiej – możliwość korzystania z pomocy finansowej UE np. PROW, RPO i inne w zakresie inwestycji w gospodarstwa rolne, infrastrukturze wsi i kapitał ludzki
- Aktywność mieszkańców
- Rozwój bazy turystycznej i gospodarstw agroturystycznych
- Utworzenie świetlicy wiejskiej i wyposażenie jej w niezbędny sprzęt i urządzenia
- Zajęcia dla dzieci i młodzieży
- Wyposażenie w stroje ludowe KGW- Zespół Śpiewaczy „Kumosie”
- Kultywowanie tradycji i potraw lokalnych
- Rozwój turystyki wiejskiej, agroturystyki oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu – ekologia, naturalne otoczenie, folklor
- Ponad lokalna promocja miejscowości

3.4. Zagrożenia

- Pogarszający się stan dróg
- Niska dochodowość z pracy w rolnictwie i dalsze rozdrobnienie gospodarstw
- Rosnące bezrobocie
- Odptyw młodych ludzi do miast w poszukiwaniu pracy
- Niski przyrost naturalny
- Degradacja młodzieży, która nie ma możliwości zagospodarowania czasu wolnego,
- Brak kompleksowych inwestycji w infrastrukturze technicznej
- Zanik kultywowania tradycji
- Brak środków z budżetu Gminy Mirzec i instytucji pomocowych jak UE na realizację projektów ogólnospołecznych
- Niestabilność aktów prawnych – częste ich zmiany

4. Misja, wizja i cele strategiczne Planu Odnowy Miejscowości

Szans na rozwój miejscowości Gadka należy szukać głównie w rozwoju społeczności lokalnej, zwiększeniu zaangażowania mieszkańców w sprawy wsi, większej integracji i podejmowaniu wspólnych działań na rzecz miejscowości. Wsparciem i lokomotywą napędzającą rozwój infrastrukturalny miejscowości mogą stać się środki finansowania pozyskiwane z funduszy unijnych i programów rozwojowych. Wszelkie dotacje mające na celu zmniejszanie różnic pomiędzy terenami wiejskimi a miastem spowodują zatrzymanie młodych ludzi na wsi.

Kolejną szansą jest rozwój agroturystyki. Okolice Gadki to cisza, spokój, las, bliskość z naturą, które powodują, że turysta będzie w pełni wypoczęty i zrelaksowany.

Misja – misją mieszkańców Gadki jest poprawa warunków życia w podstawowych jego funkcjach, przywrócenie ładu przestrzennego, gospodarczego, odbudowa więzi społecznych przy zwiększeniu estetyki przestrzeni publicznej zachowując dbałość o środowisko przyrodnicze. Wszystko po to, aby wytworzyć nowe pozytywne wartości sołectwa, poczucia utożsamiania się mieszkańców z miejscem zamieszkania i zwiększenia ruchu osób odwiedzających odnowioną Gadkę.

Wizja- Prawidłowo sformułowana wizja strategiczna powinna posiadać długofalową perspektywę, co powoli na zmianę podejścia związanego z rozwiązywaniem jedynie bieżących spraw na dbałość o przyszły stan i rozwój wspólnoty sołeckiej. Różny jest kontekst formułowania wizji dla różnych sołectw, ponieważ może ona przyjąć charakter całościowego ujęcia funkcjonowania wspólnoty lub wskazywać jakiś przeważający obszar rozwojowy.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Na podstawie analizy SWOT oraz konsultacji społecznych sformułowana została następująca wizja miejscowości Gadka:

Gadka nasza mała Ojczyzna – tu nasz dom, praca, codzienne życie i wspólne społeczne działania

Tak sformułowana wizja pozwoli mieszkańcom Gadki pozwoli ukierunkować ich wspólne działania w określonym celu, a co za tym idzie odważniej podejmować wyzwania polegające na realizacji konkretnych zadań na rzecz stabilnego rozwoju sołectwa w najbliższych latach, szczególnie w perspektywie do roku 2021.

Cele Strategiczne

Cele strategiczne dotyczą długofalowych zamierzeń urzeczywistniających wykształtowaną misję w kierunku wizji przyszłego stanu społeczno ekonomicznego Gadki, dlatego cele strategiczne Gadki to:

- odnowa zmarginalizowanych terenów przestrzeni publicznej sołectwa
- utworzenie i wyposażenie świetlicy wiejskiej jako miejsca stanowiącego centrum życia wiejskiego i zagospodarowanie go na cele ogólnospołeczne
- rozwój kultury regionalnej i eksponowanie zasobów dziedzictwa kulturowego
- poprawa stanu infrastruktury drogowej
- poprawa infrastruktury rekreacyjno-sportowej
- wykorzystywanie walorów przyrodniczych dla rozwoju turystyki
- wsparcie dla sektora mikro przedsiębiorców
- rewitalizacja środowiska naturalnego i poprawa estetyki wsi
- stworzenie w miejscowości atrakcyjnych miejsc dla lokalnych spotkań
- tworzenie bazy turystycznej/ agroturystycznej/ i gastronomicznej.
- popularyzowanie zdrowego stylu życia i dbałości o środowisko przyrodnicze
- wspieranie działań promocyjno – reklamowych eksponujących wieś
- uświadamianie mieszkańcom wizji „Gadka nasza mała Ojczyzna – tu nasz dom, praca, codzienne życie i wspólne społeczne działania”.

Wymienione cele odnowy miejscowości prowadzą do harmonijnego, wielostronnego i kompleksowego rozwoju min. poprzez adaptację starych zasobów do nowych potrzeb, co zapewnia poprawę warunków życia. Cele te zostały wykształtowane w oparciu o lokalne zasoby i potencjał tkwiący w lokalnej społeczności.

5. Zgodność Planu Odnowy Miejscowości Gadka ze strategiami i planami rozwoju wyższego rzędu (gminna, wojewódzka i krajowa)

Dokumenty prawne:

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1089/2005 z dn. 20 wrz.2005 w sprawie rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.
- Ustawa z dn. 7.03.2007 o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich tj. Dz. U. z 2013 r. poz.173.
- Rozporządzenie ministra rolnictwa i rozwoju wsi z 14.02.2008 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania pomocy finansowej w ramach działań „Odnowa i rozwój wsi” objęte PROW 2007 – 2013.

Dokumenty planistyczne:

- Strategia rozwoju kraju 2007 – 2015.
- Strategia rozwoju województwa świętokrzyskiego do 2020 r.
- Strategia rozwoju gospodarczego powiatu starachowickiego.
- Strategia rozwoju gminy Mirzec.
- Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Mirzec na l.2013-2016 z uwzględnieniem lat 2017-2020.
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Mirzec.

Dokumenty operacyjne:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2007 – 2013.
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.
- Program Operacyjny Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Kulturalnego.

6. Opis planowanych zadań i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną

Planowane zadania do realizacji w perspektywie 7 lat od daty uchwalenia Planu Odnowy Miejscowości Gadka na lata 2014-2021.

1. Utworzenie i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Gadce

Cel: aktywizacja i integracja mieszkańców

Przeznaczenie: mieszkańcy miejscowości, gminy

Harmonogram realizacji: 2014-2015

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania : 80 000 zł, środki własne Gminy i PROW na lata 2007-2013.

2. Zakup strojów ludowych dla KGW

Cel: promocja gminy, kultywowanie lokalnych tradycji

Przeznaczenie: Koło Gospodyń Wiejskich w Gadce

Harmonogram realizacji: 2014-2015

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania: 25 000 zł, środki własne Gminy i PROW na lata 2007-2013.

3. Budowa miejsc postojowych przy świetlicy wiejskiej, kościele Parafialnym i cmentarzu w Gadce

Cel: poprawa jakości infrastruktury technicznej

Przeznaczenie : mieszkańcy miejscowości, osoby przyjezdne, turyści –zwiększenie estetyki publicznej

Harmonogram realizacji : 2015-2020

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania : 80 000 zł, środki własne Parafii , środki własne Gminy i środki pozyskane z Unii Europejskiej.

4. Modernizacja boiska asfaltowego i trawiastego przy Szkole Podstawowej w Gadce

Cel: poprawa infrastruktury rekreacyjno-sportowej

Przeznaczenie: mieszkańcy miejscowości, gminy –zwiększenie estetyki publicznej

Harmonogram realizacji:2015-2020

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania: 550 000 zł, środki własne Gminy i środki pozyskane z Unii Europejskiej.

5. Remont i modernizacja dróg gminnych w miejscowości Gadka

Cel: poprawa jakości systemu komunikacyjnego

Przeznaczenie: mieszkańcy miejscowości i gminy, turyści— zwiększenie estetyki publicznej

Harmonogram realizacji:2015-2020

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania : 200 000 zł , środki własne Gminy i środki pozyskane z Unii Europejskiej.

6. Budowa chodników z odwodnieniem wzdłuż zabudowy przydomowej

Cel: poprawa funkcjonalności i bezpieczeństwa ruchu pieszego, zabezpieczenie przed intensywnymi opadami, modernizacja przestrzeni publicznej i zwiększenie estetyki na obszarze wsi;

Przeznaczenie: mieszkańcy miejscowości i gminy— zwiększenie estetyki publicznej

Harmonogram realizacji:2015-2020

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania : 800 000 zł , środki własne Gminy i środki pozyskane z Unii Europejskiej.

7. Dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej do 1 km w miejscowości Gadka

Cel: poprawa stanu środowiska naturalnego, likwidacja szamb przydomowych, zwiększenie bezpieczeństwa proekologicznego oraz jakość wody zgodnie ze standardami europejskimi

Przeznaczenie: mieszkańcy miejscowości Gadka

Harmonogram realizacji: 2015-2020

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania: 1 200 000,00 zł, środki własne Gminy i środki pozyskane z Unii Europejskiej.

8. Budowa altan i miejsc wypoczynkowych

Cel: poprawa infrastruktury rekreacyjno-sportowo- wypoczynkowej

Przeznaczenie: mieszkańcy miejscowości, gminy i turyści— zwiększenie estetyki publicznej

Harmonogram realizacji: 2015-2020

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania: 70 000 zł , środki własne Gminy i środki pozyskane z Unii Europejskiej.

9. Organizacja imprez społecznych o zasięgu ogólnogminnym

Cel: aktywizacja i integracja społeczności lokalnej

Przeznaczenie: mieszkańcy miejscowości , gminy i turyści

Harmonogram realizacji:2015-2020

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania : 30 000 zł , środki własne Gminy i środki pozyskane z Unii Europejskiej.

10. Oznakowanie atrakcyjnych miejsc w Gadce, wyznaczenie i oznakowanie ścieżek rowerowych

Cel: poprawa infrastruktury rekreacyjno-sportowej

Przeznaczenie: mieszkańcy miejscowości i gminy, turyści- –zwiększenie estetyki publicznej

Harmonogram realizacji:2015-2020

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania : 25 000 zł , środki własne Gminy i środki pozyskane z Unii Europejskiej.

11. Renowacja pomników pamięci narodowej

Cel: podtrzymywanie i kultywowanie tradycji

Przeznaczenie: mieszkańcy miejscowości i gminy, turyści- –zwiększenie estetyki publicznej

Harmonogram realizacji:2015-2020

Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania: 20 000 zł , środki własne Gminy i środki pozyskane z Unii Europejskiej.

Kolejność powyższych zadań wynika z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości. Podczas sporządzania listy przedsięwzięć mających służyć odnowie wsi, punktem odniesienia stały się oczekiwania społeczności związane z realizacją konkretnych projektów społeczno-gospodarczych. Posłużyły do tego zgłaszane propozycje od nieformalnej Grupy Odnowy Wsi w trakcie opracowania Planu.

7. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Aby w następnych latach nastąpił dalszy rozwój tej miejscowości to mieszkańcy powinni podjąć takie czynności, które pozwolą na pełny rozwój silnych stron miejscowości przy wykorzystaniu szans jakie stwarza zmieniające się otoczenie. Niewątpliwie centrum wsi Gadka jest tym miejscem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na jego położenie oraz cech funkcjonalno-przestrzenne. Szansę na rozwój miejscowości Gadka należy upatrywać głównie w rozwoju społeczności lokalnej, zwiększaniu zaangażowania mieszkańców w sprawy wsi, większej integracji i podejmowaniu wspólnych działań na rzecz miejscowości. Wsparciem dla tych inicjatyw mogą być środki pozyskiwane na rozwój miejscowości w wymiarze infrastrukturalnym, które ułatwia życie społeczności lokalnej, zmniejsza różnice pomiędzy terenami wiejskimi a miastem. Jednocześnie należy podjąć działania, które zneutralizują bądź odsuną zagrożenia mogące pojawić się ze strony otoczenia zewnętrznego. Jedną z najważniejszych potrzeb jest utworzenie i wyposażenie świetlicy wiejskiej. Świetlica będzie miejscem w którym społeczność lokalna będzie się spotykać, miło i pożytecznie spędzać wolny czas, rozwijać pasje i zainteresowania oraz podejmowania ważne dla tej miejscowości inicjatyw lokalne. Brak świetlicy wraz z jej kompleksowym wyposażeniem uniemożliwia i utrudnia dzieciom i młodzieży jej integrację oraz bezpieczne i pożyteczne spędzanie wolnego czasu. KGW potrzebuje wyposażonej świetlicy m.in. na cotygodniowe próby zespołu śpiewaczego „Kumosie” jak również miejsca w którym kultywowane by były tradycje ludowe. Dorosła społeczność lokalna nie ma miejsca na organizację zebrań wiejskich, na których zapadają ważne decyzje dotyczące spraw sołectwa. Dlatego też sprawą priorytetową jest utworzenie, wyposażenie i dostosowanie świetlicy wiejskiej do potrzeb społeczności lokalnej. Planowany jest zakup niezbędnych mebli, sprzętu muzycznego – nagłaśniającego itp. Chcielibyśmy wyposażyć kuchnię w świetlicy w meble i sprzęty gospodarstwa domowego w celu wykorzystania ich podczas spotkań Koła Gospodyń Wiejskich oraz organizowania imprez lokalnych i okolicznościowych. Dzięki zakupowi mebli, stołów i krzeseł sale będą wykorzystywane do zebrań i spotkań mieszkańców. Odpowiednie wyposażenie świetlicy umożliwi organizowanie uroczystości

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

okolicznościowych, koncertów, przyczyni się do rozwoju intelektualnego i kulturowego zamieszkującej tam ludności. Inwestycja będzie służyć wszystkim mieszkańcom wsi i okolic. Świetlica ma być miejscem organizacji czasu wolnego, ma również zapoczątkować realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi. W celu utrzymania i rozwoju KGW- zespołu śpiewaczego „Kumosie” , podtrzymania i kultywowania lokalnych tradycji chcemy wyposażyć zespół w nowe stroje ludowe- (zadanie zakup strojów ludowych dla KGW). W kolejnych latach będziemy dążyć do tego, aby wybudować miejsca postojowe przy świetlicy wiejskiej, kościele Parafialnym i cmentarzu w Gadce, celem ulepszenia infrastruktury publicznej.

W celu stworzenia lepszej bazy rekreacyjno-sportowej dla dzieci, uczniów SP, młodzieży i dorosłych zrzeszonych w LSZ jak i nie zrzeszonych, zmodernizowane zostaną boisko asfaltowego i trawiastego przy Szkole Podstawowej w Gadce. Efektem realizacji tego zadania będzie rozwój tożsamości wiejskiej, zaspokojenie potrzeb społecznych jak również rozwój fizyczny dzieci i młodzieży oraz poprawa estetyki miejscowości.

W ramach infrastruktury drogowej planujemy wyremontować i zmodernizować drogi gminne, wybudować chodniki z odwodnieniem. Kolejne zadanie zaplanowane do realizacji to dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej o długości do 1 km. Celem tego zadania będzie poprawa stanu środowiska naturalnego, likwidacja szamb przydomowych, zwiększenie bezpieczeństwa proekologicznego oraz jakość wody zgodnie ze standardami europejskimi. W celu zaspokojenia potrzeb wypoczynkowo-rozrywkowych dla mieszkańców dzieci i młodzieży, całych rodzin planujemy wybudować altany i miejsca wypoczynkowych, czego efektem będzie poprawa standardów życia, wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości. Organizowane będą imprez społeczne o zasięgu gminnym w przygotowanie , których włączać się będą mieszkańcy sołectwa. Przedostatnim zadaniem, które planujemy zrealizować, będzie oznakowanie atrakcyjnych miejsc w Gadce, wyznaczenie i oznakowanie ścieżek rowerowych w celu polepszenia wizerunku miejscowości i rozwoju społeczno-kulturalnego w kierunku wyznaczenia terenów i obiektów oraz tras w skutecznej informacji o danym obiekcie, obszarze. Ścieżki rowerowe mają spełnić rolę rekreacyjną, ukazujące piękno i ciekawe zakątki Gadki. Ostatnim zadaniem planowanym do realizacji jest Renowacja pomników pamięci narodowej znajdujących się w tej miejscowości celem podtrzymania i kultywowania tradycji patriotycznej i przekazania jej najmłodszemu pokoleniu tej społeczności.

Niewątpliwie dużą szansą dla wsi i jej mieszkańców, aby zrealizować zaplanowane zadania jest pozyskanie funduszy unijnych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 i innych programów Unii Europejskiej.

8. Monitoring i ewaluacja

Monitoring POM prowadzony będzie w celu dokonywania oceny procesu wdrażania oraz wprowadzania ewentualnych korekt. Zmiany będą wynikały z tytułu odzwierciedlenia potrzeb oraz istotnych działań na drodze odnowy Gadki. Realizatorem monitoringu będzie tzw. nieformalna grupa odnowy sołectwa Gadka z sołtysem, dyrekcją SP oraz przedstawicielami, KGW i OSP w Gadce. Monitoring swym zasięgiem będzie obejmował coroczną analizę realizacji z podejmowanych działań w przedmiocie planowanych przedsięwzięć w perspektywie 7 lat od momentu uchwalenia POM. W szczególności dotyczyć to będzie:

- harmonogramu
- budżetu przedsięwzięć (zadań)
- wykorzystywanych zasobów
- instytucji, którym społeczność zleca wykonanie określonych w POM działań.

Monitoring posłuży również do:

- dostarczenia środowisku sołectwa Gadka niezbędnych informacji do oceny postępów w jego realizacji, usprawnienia systemu zarządzania i podejmowania decyzji (Rada Sołecka) o ewentualnych zmianach.
- doskonalenia sposobu diagnozowania lokalnych potrzeb
- partycypacji lokalnej społeczności wsi we wpływie na realizację weryfikację i aktualizację POM.

Monitoring prowadzony będzie na wszystkich poziomach samorządności, co oznacza uczestnictwo w nim różnych podmiotów. Stopień i charakter ich zaangażowania w działania monitoringowe oraz rodzaj potrzebnych informacji zależeć będzie od roli danego podmiotu w POM. Do głównych podmiotów zaliczane będą: wójt gminy Mirzec, pracownik merytoryczny urzędu gminy, lokalna społeczność wsi Gadka, Rada Sołecka, Rada Gminy.

Ewaluacja POM dotyczy efektów działania. Będzie stosowana w trakcie obowiązywania dokumentu tj. do **2021 r.**, jak również po wygaśnięciu dokumentu.

Ewaluacja będzie przedmiotem prac tzw. nieformalnej grupy odnowy wsi i rady sołeckiej. Opierać się ona będzie na informacjach uzyskanych z monitoringu. Istotną rolę w procesie zbierania informacji i formułowania wniosków będą miały grupy środowisk lokalnych, które będą mogły zgłaszać swoje postulaty różnymi kanałami komunikacji społecznej (internet, spotkania warsztatowe, rady sołeckie itp.). Ewaluacja okresowa dotyczyć będzie oceny, czy przewidywane przedsięwzięcia odnowy Gadki są zgodne z zaplanowanymi, czy prowadzą do oczekiwanych rezultatów oraz czy nie są konieczne pewne zmiany. Przewiduje się, iż pierwsza ewaluacja okresowa zostanie dokonana po roku od uchwalenia dokumentu. Jej rezultat będzie punktem

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GADKA

odniesienia w ramach udoskonalenia wyznaczonych do realizacji zadań. Ewaluacja końcowa będzie dokonana w ostatnim kwartale trwania programu. Jej głównym celem jest określenie wartości POM w odniesieniu do istoty odnowy sołectwa. Kryteria oceny skupiać się winny na efektywności i użyteczność dokumentu. Z ewaluacji ostatecznie po zakończeniu obowiązywania dokumentu, sporządzone zostanie sprawozdanie z realizacji POM, mające poza opisem co zostało zrobione, również przedstawienie wyników badań i wniosków. Sprawozdanie takie będą opracowywać członkowie tzw. nieformalnej grupy odnowy wsi.

POM jest dokumentem „żywym”, dlatego włączanie nowych przedsięwzięć jest sprawą otwartą. Podczas jego wdrażania możliwa będzie weryfikacja priorytetowych działań pod kątem włączenia nowych projektów. Elastyczność planowanych przedsięwzięć niezbędnych dla potrzeb odnowy wsi stwarza możliwości do skutecznego ubiegania się o dofinansowanie zadań z PROW, jak też z innych pozabudżetowych źródeł wsparcia finansowego.

9. Zakończenie

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości Gadka na lata 2014-2021 zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację zadań, których istotą jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju miejscowości. Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury i rekreacji. POM Gadki prezentuje zrównoważony charakter przedsięwzięć niezbędnych do prawidłowo pojmowanego procesu odnowy wsi. Do głównych działań zalicza się poza utworzeniem i wyposażeniem świetlicy wiejskiej, zakupu strojów ludowych dla KGW- Zespół Folklorystyczny „Kumosie”, modernizacji boisk przy SP w Gadce, budowa miejsc postojowych i remont dróg gminnych. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży poprawy estetyki przestrzeni publicznej wsi w tym zagospodarowanie tzw. centrum wsi.. Konstrukcja POM nie zamyka drogi do aktualizowania planowanych inwestycji dzięki procesowi monitoringu i ewaluacji.

Wszechstronność i elastyczność dokumentu jest odpowiednio dobrym załącznikiem przy aplikowaniu o środki finansowe z funduszy europejskich. Głównie przy składaniu projektów do PROW 2007-2013, RPO Województwa Świętokrzyskiego i innych pozabudżetowych źródeł wsparcia finansowego.

Fotografie:

Jacek Rafalski

Zdjęcia archiwalne- ze szkolnych zbiorów

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy w Mircu

Mirosław Seweryn